



זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

- הדלקת נרות 16:03
- צאת השבת 17:13
- ר"ת 17:47

שיר ליום השבת

בצנעא שבתים ציווה פעם המושל לאחד מבני הקהילה היהודית, שיביא לו חבית נפט. יצא האיש לעיירות הסמוכות, טרח ויגע, ולאחר מאמצים רבים הביא לביתו את חבית הנפש ביום שישי זמן קצר לפני כניסת השבת. מפאת השעה המאוחרת הניח הלה את החבית בביתו, וחשב לקחתה אל המושל מיד בצאת השבת. אך בצאת השבת, לאחר ההבדלה, נעלמה החבית כלא היתה! כפי הנראה הבחין מאן-דהו בחבית המובאת אל הבית, חמד אותה ונטל אותה בגניבה! במר לבו רץ אל **הגאון ר' חיים קרח זצ"ל**, ומצאו באמירת הפסוקים שלפני ההבדלה, ביקש לתנות את צערו, ור' חיים רמז לו שימתין עד לאחר שיבדיל. אבל בסערת רוחו לא יכול היה לכלוא את רגשותיו, ופרץ בבכי מר. כל עמלו היה לשווא. ומי יודע איזה עונש עלול המושל להטיל עליו. הן יכול הוא לגזור עליו מיתה! שמע הצדיק את דבריו, מסר לו את מטהו ואמר לו: "עם המטה הזה תלך בכל הרחובות, ובמקום שייצצר המטה - שם ימצא הגנב". נטל מיודענו את המטה ובאמונת חכמים ביצע את המוטל עליו. הוא סובב עימו מרחוב לרחוב, מסמטה לסמטה - אך לשווא. המטה לא נעצר באף מקום. מאוכזב ויגע שב לביתו של הרב על מנת להשיב לו את המטה. ראה הרב על פי מבט עיניו, שהחבית לא נמצאה. פניו אליו ושאלו: "האם לא עצר המטה?" "לא עצר בשום מקום", השיב היהודי בקול שפוף. המשׁיך הרב וחקר: "האם סובבת עמו בכל הרחובות?" רצה הלה להשיב בחיוב, אולם לפתע נזכר, שברחוב שהוא עצמו מתגורר - לא סייר. הורה ר' חיים לערוך גם שם סיוור. הלך מיודענו עם המטה, ולהפתעתו המרובה עצר המטה ליד בית שכנו. פנה ונקש על הדלת. פתח השכן ושאל לבקשתו. "נעלמה לי חבית נפט. אולי אתה יודע היכן היא?" "לא", ענה השכן, והוסיף "אם רצונך, אתה מוזמן לחפש בביתי". ניחם האיש על החשד. הלא אם הלה לוקח היה את החבית - לא היה מזמין אותו לחיפוש בביתו...

אולם כדי להרגיע את חששו ומאחר שהצדיק דיבר אליו דברים מפורשים, שבמקום בו יעצור המטה - שם ימצא הגנב, נכנס לבית השכן וחיפש בכל פינות הבית - אך את החבית לא מצא. התנצל בפני בעל הבית על חשדותיו, עמד ונשא עיניו למעלה להצדיק על עצמו דין שמים. כאשר נשא את עיניו, ראת את החבית... מוטלת בין קורות הגג.

"יולך עשוי ויקח את מחלת... לאישה"

שואל הירושלמי: וכי מחלת שמה, והלא בשמת שמה? אלא מלמד שנמחלו לו כל עוונותיו. מכאן לחתן שמחולין לו כל עוונותיו. נתמה: וכי לא היה ממי ללמוד דין זה, רק מעשיו הרשע? אלא להשמיננו, שאפילו חתן בעל עבירות כעשוי, מוחלין לו.

מאורה של הפרשה

"יושבת עמו... עד אשר תשוב חמת אחיך, עד שוב אף אחיך ממך"

מדוע כפלה רבקה בדבריה "עד אשר תשוב חמת אחיך, עד שוב אף אחיך ממך"? אמר שלמה המלך ע"ה במשלי: "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם". כשם שאדם המסתכל על המים רואה את עצמו כבמראה, שאם מחייך הוא, ניבטות לעברו פנים מחייכות, ואם מראה הוא פנים כועסות - הן אלו הניבטות אליו, כן הוא לב אדם לאדם. מי שיחשוב טוב על חברו מיד יחשוב גם חברו עליו טוב. וכלל הוא "תחייך לעולם - והעולם יחייך לך". עשיו שטם ושנא את יעקב שנטל את ברכתו מאביו יצחק, וחיכה להזדמנות להורגו. רבקה רואה זאת ומייעצת ליעקב ללכת לאחיה לבן ולשבת אצלו "עד אשר תשוב חמך אחיך". וכיצד תדע מתי תשוב חמת עשיו, ותוכל לשוב הביתה? "עד שוב אף אחיך ממך" - אם תראה שחמת אחיך יצאה ממך, וכבר אתה לא שונא את עשיו, תדע שגם עשיו כבר אינו שונא אותך, ותוכל לחזור. עלינו לראות בכל יהודי רק את הנקודות הטובות שבו, ולהאיר פנים גם למי שמציק לנו. ובכך נהפוך את לבבו לאהבתנו. (לחזות בנועם ה')

"ועקב איש תם יושב אהלים"

הצדיק הרב ענתבי זצ"ל בעל הספר 'יושב אהלים' למדן עצום היה. הוא יכול היה ללמוד ברצף במשך עשרים שעות ביממה. יום אחד הגיעה לעירו שמועה כי רעש עומד לפקוד את ארם צובא. נשים וילדים, נערים וזקנים עזבו את מקום יישובם, ואכן רעידת האדמה לא אחרה לבוא והם מצאו מקלט בתוך אהלים שהוקמו למענם הרחק ממקום יישובם. בשעה זו בה נמצא הרב ענתבי הרחק ממקום יישוב, הרחק מספריו וממקורותיו הלימודיים, באין ש"ס ופוסקים להחיות נפשו הצמאה, החל הרב ענתבי כותב את ספרו "יושב אהלים", מתוך געגועיו החל שוזר תלמודו ותורתו ומציין מראה מקומות לחידושים ולרעיונות שדלה, חקר והוציא לאור. לאחר שחקרו ודרשו אחרי ציון מראי המקומות של הספר, ראו שהכל היה לאמיתיה של תורה, בדיוק. ומכאן הטעם לשם הספר "יושב אהלים".

קרא לברית השלום!
היום לכך איתנו, אך פתאום
הברית נשית הברית יתך.

שלום הברית צריך ללמוד:
לברית איתנו, לברית איתנו
ולברית איתנו השני.

גא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברוי: נעה שלו. מש' אזולאי. מש' יונה. מש' גיבלי. מש' נדף. מש' לוי. מרים בת יעקב **זשיק:** מרים עפרה בת מלכה חיה וחגי עמרם בן פנינה אפרת בת גילה ונתנאל בן ברוריה **רפ"ש:** תהילה בת שונמית. אפרת ביתיה בת צביה. מיכל חיה בת רחל. חיים דניאל בן שולה שלמה בן רינה. דוד בן רעות. משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו. **זנוב הגנו:** אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה. אביטל גאולה בת אירן. אורה שרה בת אסתר שרה בת אילה. **לעני:** הגר"ע יוסף בן גורגיה זצ"ל. יחזקאל בן סמרה ז"ל. מרדכי בן ביסקה ז"ל שמואל בן חנה נוסרת ז"ל. ברוך נאג"ב בן נעימה ז"ל. מלכה בת רבקה ז"ל. חילוה בת מרים ז"ל

פטירת הצדיקים

ו' בכסלו - ר' שלמה עבו. ר' מאיר רובמן זכרון מאיר ז' בכסלו - ר' שלמה בנימין אשלג 'הסולם' ח' בכסלו - ר' חלפון לבטון. ר' אשר לעמיל ו' בכסלו - ר' אסיר זלמן מלצר. ר' אהרן רודאניש י"ב בכסלו - ר' שלמה בן יחיאל 'המרש"ל'

בברכת שבת שלום

עריכה: משפחת שמעיה

לעני אבינו הר"ר אילן סבח בן סניורה ז"ל

"אשרי העם שככה לו"

ככל שאמונתו של אדם חזקה יותר, כך הוא מסוגל יותר לקבל את מה שקורה סביבו ביישוב הדעת, בשלווה ובהכנעה, ומפחד פחות.

ניתן לפרש את הפסוק: "אשרי העם שככה לו" - אשרי העם המקבלים כל מה שקורה להם ואומרים לעצמם 'ככה עשה ה' יתברך'.

שמעתי על אדם שאיבד אחת מידי. לאחר זמן הוא סיפר שחסרונה כבר כמעט לא מפריע לו. הוא למד להשלים עם המצב ולהסתדר ללא היד החסרה. הוא כמעט לא שם לב לידו החסרה אלא אם היה צריך להכניס חוט במקף המחט.

אישה אחת איבדה קרוב משפחה יקר במלחמה ומיאנה להינחם. היא נכנסה למערבולת רגשית, הסתגרה בתוך עצמה וביכתה כל העת את מר גורלה. במר לה החליטה לעזוב את מקום עבודתה.

כאשר הגיעה לאסוף את חפציה מהמשרד שבו עבדה, נתקלה במכתב ישן ששכחה שם מאותו קרוב שנפטר.

המכתב נכתב שנים ספורות קודם כשאמה נפטרה ובמהלכו היה כתוב: "...אני יודע שתמשיכי הלאה ולא תיפלי. לימדת אותי תמיד לחייך, לא משנה מה קורה. חייכי, החביאי את הצער שלך מאחורי החיוך."

היא קיבלה את הדברים ובעקבותיהם - את המציאות, על מורכבותה ויופיה.

כאשר אדם מסוגל לקבל את המציאות, תהיה אשר תהיה, באהבה ובהכנעה, לשנות מה שאפשר ולהכיל את מה שלא - הוא הרבה פחות לחוץ ולא נשלט על ידי הפחד.

יציאה מנקודת מוצא של קבלת המציאות היא כלי חשוב בהתמודדות עם פחד.

חשוב לציין, כי לא מדובר בפסיביות.

אדם אמור לנסות לעזור לעצמו ולהשתדל להשיג לעצמו את הטוב ביותר.

אם קרה משהו שאי אפשר לשנות, ראוי להשלים עם המצב ולא להתמלא זעם וייאוש.

וכמובן מה שאפשר לשנות - פתוח ומזמין...

נוכרי ראה כי בבית שכניו היהודים מונחת מזוזה בפתח, והתענין אצלם לפשר הנהגה זו. כשסיפרו לו שהמזוזה שומרת ומגנה על יושבי הבית, החליט שגם הוא יניח מזוזה בביתו. רכש מחנות לתשמישי קדושה מזוזה, וקבעה בפתח ביתו. יצוין, שמוכר המזוזה לא נהג כדוין, שכן הלכה היא 'נוכרי שביקש שיתנו לו מזוזה, ורוצה לקבעה בפתחו, אסור ליתנו לו'.

חלפו מספר שנים, ובבית הנוכרי מופיעים כמה אירועים חריגים. כעת נודע לו, כי אצל היהודים, כאשר נוחתות צרות בבית ח"ו, נהוג לערוך בדיקת מזוזות... הלך אפוא למגיה סת"ם, וביקש שיבדוק את מזוזתו. בליבו של המגיה עלה החשד, שמא האיש אינו מבני עמנו.

"כבודו גר צדק?", ברר. משהשיב בשלילה, אמר לו המגיה: "כעת לא אוכל לבדוק את המזוזה. תשאיר אותה כאן, ותשוב מחר לקחתה".

המגיה חשב בלבו, הרי הלכה היא שאין מוסרים מזוזה לנוכרי, והיאך אשיב לו את המזוזה. מה עשה? - נטל את מזוזת הנוכרי הכשרה, והניח במקומה מזוזה פסולה, שנכתבה על גבי דף קרטון (ולא נכתב בה שם ה'), והודיעו: 'הכל בסדר, קח את מזוזתך, ואיך צריך לשלם לי מאומה...'. כשסיפר המגיה את הדברים לאשתו, התפלאה וטענה: 'איך עשית זאת, הרי גם את הגוי אסור לגזול?!' בא המגיה ושאל: 'האם נהגתי כהוגן, או שמא היה אסור לי לנהוג כך?'.

תשובת הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:

בפרשת תולדות מספרת התורה על מכירת הבכורה של עשיו ליעקב אחיו.

בפרוש בעלי התוספות כתבו על הפסוק: 'ויבז עשיו את הבכורה': "מכבר היה עשיו מבזה אותה, ועל כן לקחה יעקב ממנו. ונמצא בספר רבנו יהודה החסיד: מכאן אתה למד, שאם יש בידי רשע ספר תורה או מצוה אחרת, שמותר לצדיק לרמותו וליטלו ממנו".

והיה מקום לטעון, שגם במקרה דנן, המזוזה היתה מוחזקת בידי הגוי שלא כדוין, ולכן היה מותר ליטול אותה ממנו!

אולם, טענה זו אינה נכונה, ולמעשה המגיה נהג שלא כדוין, ועבר על איסור גניבת הגוי, שלדעת פוסקים רבים אסורה מן התורה! והראיה מדברי רבי יהודה החסיד אינה ראייה, משלוש סיבות:

- א. עשיו היה מבזה זה מכבר את הבכורה, ועל כן החליט יעקב ליטול אותה ממנו, דווקא בגלל ה'ויבז'. אך במקרה דנן, כפי הנראה הנוכרי אינו מבזה כלל את המזוזה, אלא אדרבה מחשיב אותה כקמיע, ועדין לא שמענו שמותר לגנבה ממנו.
 - ב. לקיחת הבכורה מיד עשיו, לא היתה בדרך גזלה, אלא בדרך מכירה. לכן מן הסתם שגם ההיתר של רבנו יהודה החסיד לרמות, וליטול מהרשע את ספר התורה הוא בדרך מכירה, ולא בדרך גנבה, כפי שנהג המגיה דנן.
 - ג. קיים חשש שבעתיד ילך הנוכרי למגיה אחר, והלה יאמר לו שאין כאן מזוזה אלא קרטון, וכשיגלה הנוכרי את דבר גנבת מזוזתו, יהיה כאן חלול ה' נורא!
 - ד. ובתוספתא נאמר "הגוזל גוי, חייב להחזיר לגוי, וחמור גזל הגוי מגזל ישראל, מפני חילול ה'!". אשר על כן, יש עתה לנהוג בתבונה, כדי למנוע חשש של חילול ה' ואיבה.
- מאידך, יש למצוא עצה בכדי לשכנע את הגוי להעדיף את מזוזת הקרטון (בלי שמות ה'), כי כאמור, אסור למסור לנוכרי מזוזה כשרה.

יעצנו למגיה, שיפנה אל הגוי, ויבקש לשלם לו את מלוא המחיר ששילם בעד מזוזתו הכשרה, ויסביר לו: המזוזה האחרת שהנחת, אמנם עשויה מקרטון אך היא טובה יותר עבורך, ואיני דורש עבורה כסף... (וזו האמת, שעבור גוי בוודאי שעדיפה המזוזה מקרטון).

כונן לאן רצית, אך הלא רצית לך את הטובים שבהם.

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

אדם הראשון קורא שמות לנבראים, מליוני בעלי חיים עוברים לפניו בסך, ומוטל עליו לקרוא אותם בשם. שם אינו איזה שהוא צירוף מיקרי של אותיות. שם - הוא הענקת תעודת זהות - המהות של כל נברא. המהר"ל כותב: למה הכלב נקרא כלב, כי רק תזרוק לו עצם הוא כבר יכיר לך טובה, כמו הלב "כ-לב". מדוע נקרא שמה "בהמה"? בה-מה. לעולם לא יהיה בה יותר והיא לא תשתנה. מה שראית - זה מה שהיא. "שור בן יומו קרוי שור איל בן יומו קרוי איל".

בקיצור, צלחה דרכו של אדם הראשון לרדת לשורשן של כל בעלי החיים.

אבל היתה בריה אחת שלא הצליח לעמוד על טיבה. מי היא? -האדם בעצמו.

שאל אדם את עצמו: אינני מייטיב לדעת מה אני. אולי קמצן גדול? אך האם יש לי ענין לקמץ כאשר בלאו הכי כל העולם שלי?! אולי אני קנאי גדול, אך במי אקנה? שמא אני בעל גאווה, וכי אתגאה על יתושים ונמלים?! אינני יודע מי אני! חסר לי מישהו שיעמוד כנגדי ובכך יוכל לסייע לי להכיר את עצמי "ויקרא האדם שמו... ולאדם לא מצא עזר כנגדו" - לא מצא בבעלי החיים נברא שיוכל לסייע לו להכיר את עצמו.

משנבראה האישה, הוא הבין והכיר את עצמו. כאשר נוצרה האישה הפך שמו של אדם ל"איש", מלשון אש.

אדם הבין שהוא אש - והוא אש. והם זקוקים ל-י, שבאיש ול-ה, שבאישה כדי שיוכלו להסתדר זה עם זה. ממשיך האדם וחושב: עתה כבר גם ברור לי מה צורך בכל הסיפור של הנישואין. כי כל עוד שאני לבד איני מכיר את עצמי, וגם לא ייצא ממני מאומה, אשאר לחיות כשור ופרה. המהות שלי כאדם לא תבוא לידי ביטוי "לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו". האדם כיצור חברתי יכול להגיע למיצוי כוחותיו רק עם עוד מישהו. דרך האישה וממולה.